ÇANAKKALE
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mart 17 2022 02:00:00

ÇANAKKALE   Vatan; insanın halen üzerinde yaşadığı, geçmişin acı ve tatlı hatıraları ile avunduğu, istikbâle ümitle baktığı, kısacası her üç zamanı da idrak ettiği bütün bir mekandır. Bir toprak parçasının vatan olabilmesi kolay değildir. Yüzlerce yıl yurt edinilen, uğrunda şehitler verilerek kanla yoğrulan toprak parçası vatandır. Uğrunda can verilen ve üzerinde bir medeniyet kurulan yerdir vatan. Yoksa uğrunda kan akıtılıp can verilmeyen toprak parçasının adı vatan değildir. Ünlü şâir Mithat Cemal KUNTAY, bu gerçeği şöyle dile getirir. Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, Toprak, eğer uğrunda ölen varsa; Vatandır. Atalarımız dünyanın en güzel ve bereketli topraklarını vatan olarak seçmişler ve bize emanet etmişlerdir. Bu cennet vatanı yüzlerce yıl ecdadımız canları ve kanları pahasına korumuşlar ve binlerce âbide dikerek üzerinde bir medeniyet kurmuşlardır. Bu vatanın, bu millete ait olduğunu camileri, türbeleri, çeşmeleri, sarayları, mezar taşları, hanları ve hamamları ile adeta tescil etmişlerdir. Vatan, bizim en kıymetli varlığımızdır. Bu bakımdan "anavatan” tabiri, bizim milletimiz arasında önem kazanmış ve atasözlerimize kadar girmiştir. Vatan, bütün kutsal değerlerimizin toplandığı yerdir. Artık o, bir toprak parçasından çok, tüm manevi değerlerin yaşandığı bir ortamdır. Zira sevgiler onun kucağında yaşanmış, ocaklar onun kucağında tütmüş, acı-tatlı bütün hatıralarımızda onunla birlikte olmuşuzdur. O, bizim için bir bahçe, bir nehir, düşmanlara karşı savunduğumuz bir kale, istirahata çekildiğimiz bir huzur evi gibidir. Kısacası o bizim için her şeydir. Minaresine çıkıp ezan okuduğumuz camimiz, ağacına çıkıp meyve yediğimiz bahçemiz, göklere el kaldırıp dua ettiğimiz mabedimiz, kısaca canımızdan çok sevdiğimiz varlığımızdır. Onun için ne yiğitler, ne babalar ve ne dedeler canlarını ve kanlarını feda etmişlerdir. Onun uğruna şarkılar bestelenmiş destanlar yazılmış, türküler yakılmıştır. O, bütünüyle bir milletin sesi olmuş, hepimiz bir ağızdan onun marşını gür bir sesle okullarımızda ve kışlalarımızda söylemişizdir. Vatan olmaksızın millet, millet olmaksızın da devlet olamaz. Bir milletin varlığı, vatanın varlığına, aynı zamanda hür ve bağımsız olmasına bağlıdır. Vatan ve vatan sevgisinin mukaddesliği, milletimizce en yüce seviyeye yükseltildiği tarihen tasdik edilmiş bir gerçektir. Öylesine ispat edilmiştir ki, her karış toprak kanla yoğrulmuş, masum yuvalara namahrem eli değmemesi için milyonlarca can feda edilmiş, ırmaklar gibi kan akıtılmıştır. Bu vatanın mübarekliğine dikkat çeken Mehmet Akif mısralarında şöyle der: Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda! Canı cânânı, bütün varımı alsın da Hüdâ, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.   Vatan şâiri Namık Kemal ünlü “vatan” makalesinde; en küçüğünden en büyüğüne kadar bütün insanların, bağlanılan muhtelif şeylere karşı beslediği hissiyat ile vatan sevgisini birleştirir ve şöyle der: “...Henüz memede olan süt çocukları beşiğini, çocuklar eğlendiği yeri, gençler geçimlerinin temin edildiği yeri, ihtiyarlar, yalnız kaldıkları köşelerini, evlat anasını, baba ailesini ne türlü duygularla severse, insan da vatanını o duygularla sever.” Bunun niçin böyle olduğunu ise arka arkaya tekrarladığı “insan vatanını sever” şeklindeki hüküm

cümlelerini takiben şöyle izah eder: “İnsan vatanını sever; Çünkü, Allah’ın insanlara bahşettiği şeylerin en azizi olan hayat, vatan havasını teneffüsle başlar. Bir diğer ifadeyle; vatanı olmayan, kendisine Allah’ın ihsan ettiği şeylerin en azizi olan hayattan yeteri kadar zevk alamaz. Demek ki, hayatın gerçek anlamıyla lezzetine varabilmenin ilk şartı, vatana sahip olmaktır. İnsan vatanını sever. Çünkü Allah’ın bağışladığı şeylerin en parlağı olan nazar, göz, dünyaya ilk baktığı zaman, vatan toprağını görür. Onun için vatanını sever. İnsan vatanını sever. Çünkü etrafına baktıkça, her köşesinde geçen ömrünün, geçmiş hayatının hazin bir hatırasını, taşlaşmış, taş kesilmiş gibi görür. İnsan vatanını sever. Çünkü hürriyeti, rahatı, hakkı, menfaati, vatan sayesinde ayakta kalabilir. İnsan vatanını sever. Çünkü, varlık sebebi olan atalarının sakin mezarlığı ve ömrünün neticesi olacak evladının meydana geleceği yer vatandır. İnsan vatanını sever. Çünkü, vatan çocukları arasında dil birliği, menfaat birliği ve birbirine fazla alışmış oldukları için bir gönül yakınlığı ve fikir kardeşliği hasıl olmuştur. O sayede bir adama; dünyaya göre vatan, oturduğu şehre göre kendi evi hükmünde görünür. İnsan vatanını sever. Çünkü, vatanda mevcut olan hakimiyetin bir kısmının hakiki sahibi bizzat kendisidir. İnsan vatanını sever. Çünkü vatan, bir galibin kılıcı veya bir kâtibin kalemi ile çizilen belirsiz hatlardan ibaret değildir. Vatan, millet, hürriyet, menfaat kardeşlik, tasarruf, hakimiyet, ecdada hürmet, aileye muhabbet, gençlik hatırası gibi birçok ulvî hislerin bir araya gelmesinden hasıl olmuş mukaddes bir fikirdir.” [1]   2-Vatanı Korumak Dinimizin Emridir.   Dünyada, namus ve şerefimizi koruyarak huzur ve güven içinde yaşamak, ancak bağımsız bir vatana sahip olmakla mümkündür. Dini görevlerimizi gereği gibi yerine getirmemiz de yine vatan sayesinde mümkün olur. Bu sebeple Yüce dinimiz vatanın korunmasına büyük önem vermiş, vatan sevgisini imandan saymıştır.Vatanı korumak hem dinî hem de milli bir görevdir. İnsanın kişiliğine ehemmiyet veren ve onu her yönden korumak için kurallar koyan dinimiz, insanın hak ve hürriyetlerini garanti altına almayı ve barışı gaye edinmiştir. İslam Dîni, hiçbir insanın ezilmesine ve baskı altına alınmasına izin vermez. Düşmanlara karşı çarpışmayı emretmesi de, tamamıyla temel hak ve hürriyetlere saldırıyı ortadan kaldırmayı, adaleti ve hakkaniyeti yeniden kurmayı hedeflemesindendir. Bu konuda Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyurulmaktadır: وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلاَ تَعْتَدُوا اِنَّ اللهَ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ   “Sizinle savaşanlara karşı, Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah, aşırı gidenleri sevmez.”[2] Buna göre vatanımızı korumak Rabbimizin emridir. Dinimiz zorunlu olduğu hallerde savaşmayı, sevabı çok bir ibadet olarak göstermiştir. Savaşta da kurallar koymuş, aşırılıkları kesinlikle

yasaklamıştır. Savaşta, Müslümanların dışında hiçbir millet, hukuka uygun davranışlar içinde olamamıştır. Biraz önce de belirttiğimiz gibi, savaş, insanların yaşayışında arzu edilmeyen fakat millet hayatında bazen kaçınılması mümkün olmayan bir olaydır. Savaş için hazırlıklı olmayan, gerektiğinde vatanı, istiklal ve hürriyeti için maddî-manevî bütün varlıklarını veremeyen milletler, tarih sahnesinden silinmeye veya esâret altında yaşamaya mahkumdur. Bu itibarla istiklal ve hürriyetimizi korumak için her bakımdan güçlü ve muhtemel bir düşman saldırısına karşı her an hazırlıklı olmaya mecburuz. Bu konuda Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:
وَاَعِدُّوا
لَهُمْ مَا
اسْتَطَعْتُمْ مِنْ
قُوَّةٍ
وَمِنْ
رِبَاطِ
الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ
بِهِ عَدُوَّ
اللهِ
وَعَدُوَّكُمْ
وَاَخَرِينَ
مِنْ
دُونِهِمْ
لاَ
تَعْلَمُونَهُمْ اَللهُ
يَعْلَمُهُمْ وَمَا
تُنْفِقُوا
مِنْ شَىْءٍ
فِى سَبِيلِ
اللهِ
يُوَفَّ
اِلَيْكُمْ
وَاَنْتُمْ
لاَ
تُظْلَمُونَ
“Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Onlarla Allah’ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve bunlardan başka sizin bilmediğiniz fakat Allah’ın bildiği diğer düşmanları korkutursunuz. Allah yolunda her ne harcarsanız karşılığı size tam olarak ödenir. Size zulmedilmez” [3] Bu ayetteki “kuvvet” kavramı savaşta düşmana üstünlük sağlamaya yarayan her türlü silah, araç ve gereci içine alır. Top, tüfek, tank, cephane, uçak, gemi, yol, asker, kışla, depo, yiyecek, içecek, bilgi, fen, kültür, sanat, medeniyet, ekonomi, insan gücü gibi, maddi ve manevi her şey “kuvvet” kavramına dahildir.[4] Yeryüzünde şerefli bir millet olarak

yaşayabilmek için bütün bunları tam ve eksiksiz bir şekilde hazırlamaya mecburuz. Dinen de bu konuda bütün gücümüzü kullanmakla yükümlüyüz. Sevgili Peygamberimiz (a.s.) de birçok hadislerinde vatan sevgisinin ve savunmasının önemli bir görev ve sevabı çok bir hareket olduğunu haber vermişlerdir. Bu konuda birkaç hadis zikredelim: يا ايها الناس لا تتمنوا لقاء العدو وا سا لوا الله العافية فاذا لقيتموهم فاصبروا   “Siz düşmanla karşılaşmayı dilemeyiniz; Allah'tan afiyet isteyiniz. Düşmanla karşılaştığınız zaman da sabır ve gücünüzle karşı koyunuz.”,[5]   عينان لا تمسهما النار عين بكت من خشية الله و عين باتت تحرس في سبيل الله   “İki göze ateş dokunmayacaktır. Biri Allah korkusundan ağlayan göz; diğeri de Allah yolunda, gece vakti (karakol) bekleyen (nöbet tutan) ve düşman gözleyen göz”[6]   رباط يوم و ليلة خير من صيام شهر و قيامه و ان مات جرى عليه عمله الذي كان يعمله و اجري عليه رزقه و امن الفتان   “Bir gün bir gece hudut boyunda nöbet tutmak, gündüzleri oruçla, geceleri de ibâdetle geçirilen bir aydan daha hayırlıdır. Vazife başında ölürse, yapmakta olduğu amelin sevabı ve rızkı devam eder ve kabir fitnesinden kurtulur.”[7] Çanakkale! Bir avuç iman ve irfan ordusunun etten ve kemikten kaleler kurarak, İslâm milletinin izzetini koruduğu şanlı destanı hatırlatıyor bizlere.. Evladü iyalini, malını ve canını ‘ilây-ı kelimetüllah uğrunda, vatan ve millet yolunda feda ederek şehitlik mertebesine ulaşan iman erlerinin ardından tam 97 yıl geçti.   Dünya tarihinin önemli bir dönüm noktası olan Çanakkale destanı, bizim için sadece bir zafer deyip geçeceğimiz, Mehmetçiğe övgü dizerek, kahramanlık türküleri okuyarak ve şiirler yazarak geçiştireceğimiz bir kutlama töreni değildir. Bu destan Mehmetçiğin “nereye gidiyorsun?” sorusuna “Arıburnuna bal yapmaya gidiyoruz” diye cevap verdiği bir destandır. Can verip bal yapmak nasıl bir şeydi? “Ya şehit ya da gazi olmak” gibi ulvi bir gayenin, inancın, ruhun ve şuurun temelini, وَلاَ تَقُولُوا

لِمَنْ
يُقْتَلُ فِى
سَبِيلِ
اللهِ
اَمْوَاتٌ
بَلْ
اَحْيَآءٌ
وَلَكِنْ لاَ
تَشْعُرُونَ
            “Allah yolunda öldürülenlere “ölüler” demeyin. Bilakis onlar diridirler. Fakat siz anlayamazsınız.” [8] âyetindeki erişilmesi zor ve herkese nasip olmayan makam ve mana oluşturmaktadır.
وَلاَ
تَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ
قُتِلُوا فِى
سَبِيلِ
اللهِ
اَمْوَاتًا
بَلْ
اَحْيَآءٌ
عِنْدَ
رَبِّهِمْ
يُرْزَقُونَ
“Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanmayın. Bilakis onlar diridirler; Allah’ın, lütuf ve kereminden kendilerine verdikleri ile sevinçli bir halde Rableri yanında rızıklara mahzar olmaktadırlar. Arkadan gelecek ve henüz kendilerine katılmamış olan şehit kardeşlerine de hiçbir keder ve korku bulunmadığı müjdesinin sevincini duymaktadırlar. Onlar, Allah’tan gelen nimet ve keremin; Allah’ın, mü’minlerin ecrini zayi etmeyeceği müjdesinin sevinci içindedirler.”[9] Bu âyetlerin iniş sebebi hakkında Hz. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “Uhud’da kardeşleriniz şehid oldukça Allah Teâlâ onların ruhlarını yeşil kuşların içlerine koydu. Böylece onlar, cennetin ırmaklarından içerler, meyvelerinden yerler ve Arşın gölgesinde asılmış olan altın kandillerin (altına) giderler, istirahat ederler. Onlar, yiyecek, içecek ve uyuyacak yerlerinin zevkini tadınca, “Ne olurdu Allah’ın bizlere neler verdiğini kardeşlerimiz bilselerdi de cihada ilgisiz kalmasalar ve savaştan kaçınmasalardı” dediler. Bunun üzerine Allah Teâlâ, “sizin adınıza ben onlara bunu tebliğ ederim” buyurdu ve bu âyetler indi.”[10] Çanakkale’de, Hak yolunda şehitlik mertebesine ulaşmak ve Allah katında vaad edilmiş olan gerçek hayata ermek için canını feda eden mü’minlerin, başarısının hikmeti neydi? Onları, hayatının baharında; 15, 20, 25 vs yaşlarında Arıburnuna bal yapmaya götüren âmil neydi? Yedi düvelin karşısında dikilerek ebedî destan yazmalarına hangi şey vesile olmuştu?
مِنْ فِئَةٍ
قَلِيلَةٍ
غَلَبَتْ
فِئَةً

كَثِيرَةً
بِاِذْنِ
اللهِ “...Nice az sayıda bir birlik Allah’ın izniyle çok sayıdaki birliği yenmiştir...”[11] sırrını nasıl yakalamışlardı? Onlar, neden cihat ettiler? Niçin en değerli varlıklarını ortaya koydular? Bu ve benzeri soruların cevabını aşağıda kaleme alınan Namaz şiirinde görmemiz mümkündür.
İngiliz’in vakit vakit gemilerden, siperden... Yine bolca gülle, bomba savurduğu bir gündü. X Ateşlerin yaladığı bu düzlükten geçerken Güllelerin cehennemlik yağmurundan kaçarken Yolun biraz kenarında, tek başına bir nefer, Pervazsızca bombalardan, ateşlerden, her şeyden Kendisine, süngüden bir mihrapçık kurmuştu, Sonra onun karşısında namaza durmuştu. Ne, havada ıslık çalan ve düştüğü yerlere Kızgın çelik dahmelerle ölüm saçan gülleler Ne semada ifrit gibi, vızıldayan tayyare... Ne dünyalık bir düşünce, ne bir korku, ne keder Onun demir yüreğini oynatmaktan acizdi, X Allah Allah! Bu ne yüksek imandır yâ Rabbi! Bir Müslüman ne büyük bir kahramandır yâ Rabbi! Kahramandır, çünkü toplar etrafında patlarken Zerre kadar titremedi, namazını bozmadı. Dört yanına ateş saçan, türlü türlü âfetten Sanki onu koruyordu bir meleğin kanadı.[12]
Görüldüğü gibi onlar, madde ile manayı birleştirerek zafere erişmişlerdir.
رَبَّنَا
اَفْرِغْ
عَلَيْنَا
صَبْرًا
وَثَبِّتْ
اَقْدَامَنَا
وَانْصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ”...Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır. Bize cesaret ver ki tutunalım. Kâfir topluluğa karşı bize yardım et....”[13] ilkesiyle yola çıkmış ve
وَاسْتَعِينُوا
بِالصَّبْرِ
وَالصَّلوَةِ وَاِنَّهَا
لَكَبِيرَةٌ
اِلاَّ
 عَلَى
الْخَاشِعِينَ namaz ve sabırla yardım istemenin şuuruna ermişlerdir[14]. Allah Teâlâ, onların bu samimi yakarış ve yalvarışlarını boşa çıkarmamış ve onlara zaferi nasip etmiştir. Çanakkale’de canlarını ortaya koyarak bizlere bu vatanı emanet eden şehitlerimize ve gazilerimize minnet borcumuz vardır. Onların bu fedakarlığını unutmamak ve onların savunduğu davaya sahip çıkmak vazifemizdir. Onların, din, iman vatan ve millet için mücadele ettiklerini nesillerimize de öğretmeliyiz. Onları her zaman hayırla,

minnetle ve muhabbetle anmalıyız.
  [1] Türk ve Türklük,. TSE Yayınları, s. 310-312. Ankara, 1994.. [2] Bakara 2/190 [3] Enfal, 8/60 [4] Sabunî, Muhammed Ali, Safvetü’t-Tefasir, I,511. Beyrut, 1981.. [5] Müslim, Cihad, 20. III, 1362. bk..Buhari, Cihad,112. IV, 9. [6] Tirmizî, Fedâilü'l-Cihâd, 12. No: 1639. IV, 175.. [7] Müslim, İmâre, 163. II, 1520. [8] Bakara, 2/154 [9] Âl-i İmrân, 3/169-171 [10] Müslim, İmâret, 121; Ebû Davûd, Cihad, 27; Tirmizî, Tefsir, Sûre, 3; İbn mâce, Cenâiz [11] Bakara, 2/249. [12] Milli Türk Talebe Birliği Gençlik Bülteni, Çanakkale Özel Sayısı, 18 Mart 1979, s. 13-15; Vehbi Vakkasoğlu, Bir Destandır Çanakkale, İstanbul, 2003, s. 357-361 [13] Bakara, 2/250. [14] Bakara, 2/45

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler